



Riktlinjer för avgifter inom äldreomsorg och funktionshinderområdet i Nynäshamns kommun

Riktlinjer reviderad 2011-02-22
Ersätter riktlinjer från 2004-08-01

SOCIALFÖRVALTNINGEN



Innehåll

1	Inledning	4
1.1	Lagstiftning	4
1.2	Prisbasbelopp	4
1.3	Högekostnadsskydd/avgiftstak.....	4
1.4	Insatser som ingår i högekostnadsskyddet	4
1.5	Insatser utanför högekostnadsskyddet	5
1.6	Avgiftsfria insatser	5
2	Beräkning av avgiftsutrymmet	5
2.1	Inkomster.....	6
2.2	Skatter och avgifter	6
2.3	Bostadskostnader.....	6
2.4	Förbehållsbelopp	7
2.4.1	Förbehållsbelopp - Minimibelopp.....	7
2.4.2	Ökning av minimibelopp.....	7
2.4.3	Minskning av minimibelopp.....	8
2.5	Uppgiftsinsamling	8
3	Nedsättning av avgift och avgiftsbefrielse	8
3.1	Dubbla boendekostnader i samband med flytt till vård- och omsorgsboende	9
3.1.1	Uppskov med hyran	9
3.1.2	Nedsättning av avgifter/ersättningar	9
3.2	Kvarboendeskydd för hemmavarande make/sammanboende	9
3.3	Privata underhållsavtal	10
4	Avgifter med högekostnadsskydd.....	10
4.1	Omvårdnadsavgift i ordinärt boende.....	10
4.1.1	Avgift för trygghetslarm.....	10
4.1.2	Dagvård/dagverksamhet.....	10
4.2	Omvårdnadsavgift i vård- och omsorgsboende.....	11
4.3	Omvårdnadsavgift i korttids- och växelboende	11
4.4	Avgift för vårdplats hos annan vårdgivare	11
4.5	Brukare med hyreskontrakt i vård- och omsorgsboend i annan kommun.....	11
5	Kostnadsersättningar (utanför högekostnadsskyddet/maxtaxan)	11
5.1	Vård- och omsorgsboende med hyreskontrakt.....	12
5.2	Generell kostnadsersättning	12
5.3	Måltidsersättning för matdistribution i ordinärt boende	12
5.4	Måltidsersättning i vård- och omsorgsboende	12
5.5	Måltidsersättning i korttidsboende	13
5.6	Dagligvård/dagverksamhet.....	13
5.7	Bårtransporter	13
6	Allmänna bestämmelser	13
6.1	Betalning	13
6.2	Försäkringsfall.....	14
6.3	Retroaktiv debitering eller återbetalning av avgift.....	14

6.4	Försenade uppgifter eller uppgiftsvägran.....	14
6.5	Omprövning och ändring av avgifter	14
6.6	Beslut om avgifter	15
6.7	Utformning av avgiftsbeslut.....	15
6.8	Överklagande	15

BILAGOR

Bilaga 1	Förbehållsbelopp inom äldreomsorg och funktionshinderområdet i Nynäshamns kommun
Bilaga 2	Avgifter och ersättningar inom äldreomsorg och funktionshinderområdet i Nynäshamns kommun

1 Inledning

Utgångspunkten för avgiftssystemet är att de samlade avgifterna för hemtjänst, dagverksamhet och kommunal hälso- och sjukvård samt sådan bostad i vård- och omsorgsboende som inte omfattas av hyreslagen inte får uppgå till så stort belopp att brukaren inte förbehålls tillräckliga medel för sina personliga behov och andra normala levnadskostnader. Detta kallas förbehållsbelopp. Kommunen ska beräkna detta förbehållsbelopp utifrån ett minimibelopp som årligen fastställs av riksdagen. Till minimibeloppet ska även läggas brukarens bostadskostnader. De avgifter som ska räknas samman finns redovisade nedan under avsnitt 1.4.

1.1 Lagstiftning

Kommunens avgiftssystem och dess tillämpningsregler för avgifter inom äldre- och handikappomsorgen styrs av flera olika lagar och förordningar. Till dessa hör följande:

SoL	Socialtjänstlagen (2001:453)
HSL	Hälso- och sjukvårdslagen (1992:567)
LSS	Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (1993:387)
BTPL	Lag om bostadstillägg för pensionärer (2001:761)
IL	Inkomstskattelagen (1999:1229)
KL	Kommunallagen (1991:900)

1.2 Prisbasbelopp

Flera av de belopp som används för att beräkna avgifter inom äldre- och handikappomsorgen är knutna till det så kallade prisbasbeloppet. Bestämmelser om högkostnadsskydd och förbehållsbelopp knyts, enligt bestämmelsen i SoL 8 kap 3§, till prisbasbeloppet som förändras varje år.

1.3 Högkostnadsskydd/avgiftstak

Reglerna för högkostnadsskydd/avgiftstak är reglerade i SoL 8 kap 5§.

- De sammanlagda avgifterna för hemtjänst, dagverksamhet och kommunal hälso- och sjukvård får per månad högst uppgå till en tolftedel av 48 % av prisbasbeloppet.
- Boendeavgiften för bostäder i särskild boendeform där ingen hyra kan fastställas enligt hyreslagen (främst två- och flerbäddsrums) får per månad högst uppgå till en tolftedel av 50 % av basbeloppet.

Avgiftstaket gäller för varje brukare för sig, således även för makar och sammanboende oavsett om båda eller en av parterna har en biståndsbedömd insats.

Avgiftsutrymmet utgör ett högkostnadsskydd för brukaren och de sammanlagda avgifterna får således inte överstiga avgiftsutrymmet eller avgiftstaket.

1.4 Insatser som ingår i högkostnadsskyddet

De olika avgifter som ska räknas samman och jämföras med brukarens avgiftsutrymme är följande:

- Omvårdnadsavgift i ordinärt boende

- Omvårdnadsavgift i vård- och omsorgsboende
- Omvårdnadsavgift i korttids- och växelboende
- Dagvårdsavgift
- Matdistribution

1.5 Insatser utanför högkostnadsskyddet

Följande kostnadsersättningar mm ligger utanför maxtaket för avgifter/ingår inte i högkostnadsskyddet:

- Kostnadsersättning för förbrukningsvaror samt vissa möbler och husgeråd
- Måltidsersättning i vård- och omsorgsboende inklusive korttidsvistelse, dagverksamhet, växelvård
- Måltidsersättning i ordinärt boende
- Trygghetslarm

1.6 Avgiftsfria insatser

Följande insatser och stöd är helt avgiftsfria:

- Resor tur och retur dagvård.
- Hemsjukvård/kommunal hälso- och sjukvård för boende inom särskilda boendeformer. Detta gäller insatser från sjuksköterska och paramedicinsk personal.
- Samtliga insatser riktade från socialpsykiatrien vad gäller stöd i eget boende och sysselsättning.
- Tillfällig avlastning för anhörigvårdare, exempelvis hemtjänst och dagvård, mindre än eller tio timmar/månad (för avlastning mer än tio timmar/månad debiteras avgift fr.o.m. första timmen enligt omvårdnadstaxan).

2 Beräkning av avgiftsutrymmet

Avgiftsutrymmet utgör ett högkostnadsskydd för brukaren och de sammanlagda avgifterna får således inte överstiga avgiftsutrymmet eller avgiftstaket. I så fall ska avgifterna korrigeras så att de ryms inom avgiftsutrymmet.

Beräkningen av brukarens avgiftsutrymme går till på följande sätt:

Bruttoinkomster inklusive eventuella bostadstillägg eller motsvarande
 – Skatter som ingår i inkomstbegreppet
 – Bostadskostnad
 – Generellt förbehållsbelopp¹
 – Individuellt förbehållsbelopp²
 = Disponibelt avgiftsutrymme

Om det totala förbehållsbeloppet överstiger brukarens nettoinkomst uppstår ett så kallat negativt avgiftsutrymme. Ingen jämkning ska då ske utan istället får prövning av behov av försörjningsstöd enligt Socialtjänstlagen erbjudas den enskilde.

¹ Reducerat belopp i vård- och omsorgsboende.

² I förekommande fall för förhöjda levnadskostnader exempelvis för måltidsersättningen i vård- och omsorgsboende.

2.1 Inkomster

Enligt SoL 8 kap 4§ avser avgiftsunderlag den inkomst som den enskilde kan antas komma att få under de närmaste tolv månaderna, fördelat med lika belopp varje månad.

Enligt SoL 8 kap 4§ ska inkomsten beräknas med tillämpning av 21§ första stycket 1-3 och 5 lagen (2001:761) om bostadstillägg till pensionärer med flera. Beräkningen ska ske med utgångspunkt från sådana inkomster som är skattepliktiga enligt Inkomstskattelagen. Så kallade allmänna avdrag medges inte vid inkomstberäkningen.

Förvärvsinkomster ska beräknas med utgångspunkt från de bestämmelser som gäller för inkomstlagen tjänst respektive näringsverksamhet enligt 10 kap 16§ samt 14 kap 21§ i Inkomstskattelagen. Lagparagraferna anger att intäktsposterna ska minskas med kostnadsposterna.

Bostadsbidrag, bostadstillägg och särskilt bostadstillägg ska ingå i inkomstbegreppet. Om brukaren är berättigad till bostadsstöd, men trots det avstår från att söka sådant ska avgiftsunderlaget beräknas som om bostadsstöd har erhållits. Brukaren ska informeras om att ett fiktivt och preliminärberäknat bostadsstöd räknas fram. Detta gäller tills brukaren kan bevisa att Försäkringskassan har avslagit eller beviljat ansökan. Denna tillämpning gäller enbart för brukare i vård- och omsorgsboende, således inte för personer i ordinärt boende.

Inkomster hos makar och registrerade partner läggs samman och fördelas med hälften på vardera personen. Var och en debiteras avgift efter det bistånd som har beviljats. Sammanboende som inte är gifta räknas som ensamstående från avgiftssynpunkt oavsett om man har delad ekonomi. Vars och ens av deras inkomster ligger således till grund för avgiftsberäkningen. Specialregler (kvarboendeskydd) gäller för makar och sammanboende när en av dem flyttat till vård- och omsorgsboende, se avsnitt 3.2.

Barns inkomster ska inte påverka avgifterna.

2.2 Skatter och avgifter

En skatteberäkning görs med avdrag för statlig och kommunal inkomstskatt, skatt på kapitalinkomster, pensionsavgift, reduktioner mm enligt gällande regler för slutlig skatteberäkning.

Kyrkoavgift utöver den så kallade begravningsavgiften ska inte avräknas från inkomsterna.

Fastighetsskatt för permanentbostad enligt senaste taxering räknas som en bostadskostnad. Fastighetsskatt för annan fastighet avräknas inte generellt från inkomstunderlaget.

Förmögenhet ska inte påverka inkomstberäkningen annat än genom den eventuella avkastning som uppstår. Förmögenhetsskatten ska inte räknas av i avgiftsunderlaget.

2.3 Bostadskostnader

Vid beräkning av avgiftsutrymmet ska brukarens bostadskostnad avräknas från nettoinkomsten.

Den faktiska bostadskostnaden för olika bostadstyper beräknas enligt samma regler som tillämpas av Försäkringskassan vid beräkning av bostadstillägg för pensionärer, BTP.

2.4 Förbehållsbelopp

Med förbehållsbelopp avses de medel brukaren behöver för att klara utgifter för sitt personliga behov utöver bostadskostnader.

Förbehållsbeloppet fastställs individuellt utifrån brukarens faktiska situation, det består av ett minimibelopp samt boendekostnad. Förbehållsbeloppet ska avräknas mot brukarens aktuella nettoinkomster innan avgiften bestäms.

Kommunen fastställer vid årets slut, när nytt prisbasbelopp är känt, vilka förbehållsbelopp som ska gälla för nästkommande år. Förbehållsbelopp och övriga belopp för innevarande år redovisas i bilaga 1 och 2.

2.4.1 Förbehållsbelopp – Minimibelopp

Enligt SoL 8 kap 7§ är minimibeloppet per månad:

- Ensamstående 135,46 % av prisbasbeloppet/12
- Giftn/sambo 114,46 % av prisbasbeloppet/12

Minimibeloppet ska täcka normalkostnader för livsmedel, kläder, skor, fritid, hygien, dagstidning, telefon, TV-licens, hemförsäkring, öppen hälso- och sjukvård, tandvård, hushållsel, förbrukningsvaror, resor, möbler, husgeråd och läkemedel.

2.4.2 Ökning av minimibelopp

Kommunen kan i vissa situationer höja minimibeloppet om brukaren varaktigt har behov av ett högre belopp genom individuell prövning. Med varaktigt behov avses minst sex sammanhängande månader och beloppet måste minst uppgå till 200 kr per månad.

Följande poster är exempel på levnadskostnader som kan föranleda beslut om individuellt tillägg till det generella förbehållsbeloppet:

- Fördyrad kost, till exempel på grund av att maten erhålls via hemtjänsten i ordinärt boende, vård- och omsorgsboende, i dagverksamhet eller på grund av att omsorgstagaren är yngre och av det skälet har en högre kostnad för sin matkonsumtion.
- Familje- och arbetssituationen, till exempel underhållskostnad för minderåriga barn, arbetsresor samt andra kostnader som behövs för en familjs underhåll.
- Kostnader till följd av funktionshinder, bland annat för rehabilitering/habilitering inklusive resor.
- Yngre funktionshindrade personers rätt till fritidsaktiviteter som är naturliga för yngre personer.
- Yngre funktionshindrades personers behov av medel för bosättning, familjebildning etc.
- Kostnader för god man eller förvaltare.

Kostnader som täcks av annat bidrag eller ersättning till exempel handikappersättning kan inte föranleda tillägg till förbehållsbeloppet.

I Nynäshamns kommun görs tillägg till minimibeloppet enligt nedan:

- För **hushåll med hemmavarande barn eller ungdomar 0-17 år** utgår tillägg till förbehållsbeloppen med de belopp som beräknats för olika åldrar enligt Konsumentverkets hushållsbudget för olika åldrar och med uppräkningsfaktor för hushållsstorleken.
- För **ungdomar under 18 år i eget boende med egna inkomster** och som är brukare gäller samma förbehållsbelopp som för personer under 65 år.
- För **personer under 65 år** har kommunfullmäktige beslutat om generellt förhöjda förbehållsbelopp:
 - Ensamstående, yngre än 65 år 142,4 % av prisbasbeloppet/12
 - Giftna/sambor, yngre än 65 år 119,2 % av prisbasbeloppet/12
- För brukare i kommunens **särskilda boendeformer med boende enligt helinackorderingsprincipen** ska ett generellt tillägg till förbehållsbeloppet göras med mellanskillnaden mellan kommunens måltidsersättning och det belopp som ingår i livsmedelsposten i förbehållsbeloppet.

2.4.3 Minskning av minimibelopp

Kommunen får minska minimibeloppet om brukaren har lägre levnadskostnader än de som ingår i minimibeloppet. Exempelvis genom att el, möbler eller förbrukningsartiklar tillhandahålls inom ramen för avgiften eller boendekostnaden.

För brukare i kommunens särskilda boendeformer med boende enligt helinackorderingsprincipen ska en generell minskning av förbehållsbeloppet göras med sådan kostnadsposter som ingår i hyran och avgifterna. Till dessa hör elkostnad³ och TV-avgift.

2.5 Uppgiftsinsamling

Avgiftsunderlaget ska i möjligaste mån grundas på aktuella inkomst- och bostadskostnadsuppgifter. För att underlätta uppgiftsinsamlingen inhämtas olika uppgifter via datamedia från Riksförsäkringsverket, skatteverket och olika pensionsinstitut där så är möjligt och lämpligt. Uppgifter som inte kan eller får inhämtas via datamedia insamlas direkt hos brukaren genom en särskild uppgiftsblankett.

3 Nedsättning av avgift och avgiftsbefrielse

Brukaren har alltid rätt att få en individuell prövning och eventuell nedsättning av avgiften alternativt avgiftsbefrielse då speciella skäl åberopas. Till dessa speciella skäl räknas exempelvis dubbla bostadskostnader och hänsyn till kvarboende makes ekonomi.

För alla sådana prövningssituationer gäller att, det är endast i de fall där förbehållsbeloppet inte uppnås, som nedsättning eller befrielse av avgifter och ersättningar kan förekomma.

³ Observera att bostadskostnadsuppgifter som hämtas via RFV:s register är rensade från elkostnader och avdrag för elkostnad ska då inte göras från förbehållsbeloppet i dessa fall.

3.1 Dubbla boendekostnader i samband med flytt till vård- och omsorgsboende

Vid ensamståendes eller båda makars/sambors stadigvarande flyttning till bostad i särskild boendeform ska ekonomisk möjlighet finnas att avveckla den tidigare bostaden. Denna avvecklingstid får uppgå till högst tre månader. För att nedsättning av avgifter/ersättningar eller uppskov för dubbla boendekostnader ska kunna medges, ska ensamståendes eller makars/sambors inkomster understiga minimibeloppet efter att kostnader för båda bostäderna är betalda. Nedsättning av avgifter/ersättningar eller uppskov för dubbla bostadskostnader ska ske utifrån nedanstående förutsättningar.

3.1.1 Uppskov med hyran

Uppsägning/försäljning av bostaden ska ske snarast efter inflyttning till vård- och omsorgsboende om uppskov⁴ ska kunna medges. Uppskov kan beviljas i högst tre månader efter det att medgivande erhållits. Vid uppskov ska ränta och uppläggningsavgift tas ut. Vid enbart överlåtelse av bostaden medges inget uppskov eftersom bostaden inte sägs upp eller lämnas till försäljning.

3.1.2 Nedsättning av avgifter/ersättningar

Eventuell nedsättning gäller enbart ensamstående brukare. Uppsägning/försäljning av bostaden ska ske snarast efter inflyttning till vård- och omsorgsboende om nedsättning av avgifter ska kunna medges. Dessutom måste handlingar lämnas, som visar att bostaden är uppsagd eller under försäljning och där sista hyres-/besittningsmånad framgår. Vid enbart överlåtelse av bostaden medges ingen nedsättning eftersom bostaden inte sägs upp eller lämnas till försäljning.

3.2 Kvarboendeskydd för hemmavarande make/sammanboende

Om hemmavarande make (make 1) är beroende för sitt uppehälle av den andre maken (make 2) som flyttar till särskild boendeform, ska kommunen enligt lag (8 kap, 6§, SoL) försäkra sig om att make 1 inte drabbas av ”en oskäligt försämrad situation” när avgifterna bestäms.

Följande beräkningsregler ska då gälla:

- Makarnas inkomster räknas samman och tudelas därefter, varvid förbehållet för make 1 kontrolleras. Vid behov ska ytterligare medel från beräknat avgiftsutrymme för make 2 föras över på make 1 så att förbehållsbeloppet för ensamstående plus dennes bostadskostnader garanteras.
- Samma beräkning görs även i det omvända fallet, så att make 2:s förbehållsbelopp och bostadskostnad garanteras. Dessa beräkningsregler ska tillämpas utan att brukaren påkallar behov om detta.
- När Försäkringskassan beslutat om ändrad pensionsstatus för makar som lever med skild hushållsgemenskap ska ny avgiftsberäkning ske i och med att makarna då får ändrade inkomster och i förekommande fall även ändrade bostadstillägg.

⁴ Avser kostnaden för hyran i det särskilda boendet.

3.3 Privata underhållsavtal

Privata avtal om underhåll mellan brukaren och annan person, till exempel make/sammanboende ska inte medföra någon förändring av avgiftsberäkningen eller jämkning av avgifterna för brukaren. Civilrättsliga avtal har ingen rättsverkan på kommunens lagbundna avgiftsregler.

4 Avgifter med högkostnadsskydd

Aktuella belopp under innevarande år redovisas i bilaga 2.

4.1 Omvårdnadsavgift i ordinärt boende

Avgift för service- och omvårdnad (hemtjänst) i ordinärt boende tas ut som en fast avgift beroende på biståndsbedömd vårdnivå. Nivåerna är avgränsade på följande sätt:

Vårdnivå	% av prisbasbelopp	Avgift per månad	Beskrivning av vårdnivån
Nivå 1	24 % av prisbasbelopp/12	888 kr	Enbart service, inköp, tvätt, städ, uppvärmning och distribution av mat mm.
Nivå 2	40 % av prisbasbelopp/12	1 480 kr	Nivå 1 + personlig omvårdnad vardagar.
Nivå 3	48 % av prisbasbelopp/12	1 776 kr	Nivå 1 och 2 + personlig omvårdnad kvällar, helger och natt.
Timtaxa		Se gällande taxenivå	För brukare med få vårdtimmar/tillfälle, främst serviceinsatser, debiteras kommunens beräknade genomsnittliga bruttokostnad per vårdtimme.
Trygghetslarm	6,22% av prisbasbelopp	230 kr	Fast avgift, inget biståndsbeslut krävs.
Simkort		+ 100 kr	För de som har trygghetslarm via Gsm-nätet tillkommer avgift för simkortet.

Tillfälliga förändringar i insatserna medför ingen ändring av fastställd avgift. Taxan används även för anhörigvård.

Om brukaren, minst två veckor i förväg, avsäger sig hemtjänstinsatsen under en eller flera perioder om 30 kalenderdagar i följd medges full avgiftsbefrielse för motsvarande antal perioder.

Om brukaren vistas på sjukhus medges full avgiftsbefrielse under perioden för sjukhusvistelsen. Avdraget görs i form av en fast avgift per frånvarodag motsvarande månadsavgiften dividerat med 30.

4.1.1 Avgift för trygghetslarm

Avgift för innehav av trygghetslarm debiteras med ett fast belopp per månad, som motsvarar 6,22 % av gällande prisbasbelopp/12 (avrundat till närmast helt antal kronor). För de som har trygghetslarm via Gsm-nätet tillkommer en avgift på 100 kronor som avser självkostnad för

simkortet. För två makar eller sambor debiteras vardera hel avgift om båda har fått ett beslut om trygghetslarm.

4.1.2 Dagvård/dagverksamhet

För deltagande i dagverksamhet debiteras totalt 2,35 % av prisbasbeloppet /12 /dag, varav dagvårdsavgift är 0,76 % av prisbasbeloppet /12/dag och matersättning 1,59 % av prisbasbeloppet /12 /dag. Själva dagvårdsavgiften ingår som en del i omvårdnadstaxan.

4.2 Omvårdnadsavgift i vård- och omsorgsboende

Brukare i vård- och omsorgsboende som har heldygnsomsorg, debiteras en omvårdnadsavgift per månad som motsvarar nivå 3 i omvårdnadstaxan (se avsnitt 4.1). Avgiften debiteras oberoende av vilka service- och omvårdnadsinsatser som brukaren får i det särskilda boendet.

I avgiften ingår olika serviceinsatser, personlig omvårdnad, aktivering, tvätt av gångkläder, kommunal hälso- och sjukvård, TV-avgift med mera.

Samma debiteringsregler gäller som för omvårdnadsavgiften i ordinärt boende enligt avsnitt 4.1.

4.3 Omvårdnadsavgift i korttidsboende/växelvård

Korttidsvistelse avser växelvård, avlastning eller annan tillfällig vistelse i särskild boendeform eller vid sjukvårdsinrättning för person som är medicinskt färdigbehandlad.

En omvårdnadsavgift debiteras med ett fast belopp per vistelsedag, inklusive in- och utflyttningsdag. Avgiften motsvarar det i socialtjänstlagen angivna maxtaket dividerat med 30, avrundat nedåt till hela kronor.

4.4 Avgift för vårdplats hos annan vårdgivare

Om en person, för vilken kommunen har betalningsansvaret för vården, vistas i särskild boendeform hos annan vårdgivare ska fastställd hyra/bostadsavgift för den aktuella bostaden och avgifter och ersättningar enligt Nynäshamns kommuns avgiftssystem användas. Om hyresuppgift saknas sätts en bostadskostnad motsvarande likvärdig bostad i kommunens särskilda boendeformer. Den boende har också rätt till samma förbehållsbelopp och högkostnadsskydd som gäller i kommunens avgiftssystem.

4.5 Brukare med hyreskontrakt i vård- och omsorgsboende i annan kommun

Om en person, för vilken kommunen har ett betalningsansvar för vården, vistas i vård- och omsorgsboende belägen i annan kommun och där har giltigt hyreskontrakt, tas enbart omvårdnadsavgiften ut enligt Nynäshamns kommuns avgiftssystem. I vissa fall även för mat.

5 Kostnadsersättningar (utanför högkostnadsskyddet/maxtaxan)

Aktuella belopp för olika avgifter under innevarande år redovisas i bilaga 2. Nedan redogörs för de tjänster som inte ingår i maxtaxan/högkostnadsskyddet.

5.1 Vård- och omsorgsboende med hyreskontrakt

Bostäder i kommunens särskilda boendeformer upplåts med hyreskontrakt och den boende ska betala fastställd hyra per månad för den bostad som tillhandahålls. Hyra debiteras från och med överenskommen inflyttningdag och betalas direkt till fastighetsförvaltaren i efterskott. Vid frånvaro från bostaden görs inga avdrag från hyran. Vid uträkning av hyresbeloppet per dag anses varje månad omfatta 30 dagar oberoende av vilken månad in- och utflyttning sker.

Uppsägningstid är en månad. I samband med utflyttning ska bostaden tömmas och städas ur senast till sista dag för uppsägningstiden. Om inte, debiteras brukaren/dödsboet full hyra upp till 10 dagar efter uppsägningstidens slut. Om bostaden under denna extratid ännu inte tömts och städats ur, ska en flyttfirma anlitas för städning av bostaden och magasinering av bohaget. Kostnaden för städning och magasinering debiteras brukaren/dödsboet.

5.2 Generell kostnadsersättning

I vård- och omsorgsboenden med heldygnsomsorg tillhandahålls följande varor och produkter för de boende:

- Förbrukningsvaror (pappersvaror, engångsartiklar, glödlampor, rengöringsmedel, städmaterial mm för daglig skötsel av bostaden samt för personlig omvårdnad av den boende).
- Vissa möbler, husgeråd, verktyg med mera.

Kostnader för förbrukningsvaror, möbler mm ingår i förbehållsbeloppet och brukaren debiteras för motsvarande kostnader för kommunens utlägg med ett fast belopp per påbörjad kalendermånad. Om brukaren själv köper in förbrukningsvaror utgår inte någon kostnadsersättning för dessa, utan enbart för möbler, husgeråd mm. Inga avdrag från kostnadsersättningen görs vid frånvaro från bostaden.

5.3 Måltidsersättning för matdistribution i ordinärt boende

Personer i ordinärt boende kan efter biståndsbeslut erhålla färdiglagad mat genom matdistribution. Brukaren bestämmer själv ett helt eller halvt matabonnemang. Själva distributionen ingår som en del i omvårdnadstaxan. För brukare som har matdistribution ska regeln om fördyrad levnadskostnad tillämpas om behovet överstiger sex månader och merkostnadsbeloppet uppgår till minst 200 kr per månad. Individuella tillägg görs då till förbehållsbeloppet (se bilaga 1).

Måltidsersättningen räknas inte in under maxtaket/ingår inte i högkostnadsskyddet. Debitering sker med en ersättning efter antal portioner som erhållits per månad enligt gällande måltidsprislista (se bilaga 2). Brukarna kan antingen ha ett helt måltidsabonnemang eller varannandagsabonnemang. Vid särskilda tillfällen kan hemtjänstpersonalen beställa enstaka portioner åt brukaren, dock maximalt sex portioner per månad. Detta gäller brukare som inte har matdistribution.

5.4 Måltidsersättning i vård- och omsorgsboende

I vård- och omsorgsboende/äldreboenden med heldygnsomsorg ingår heldagskost bestående av frukost, lunch, kvällsmål och kaffe/te. Måltidsersättning debiteras enligt kommunens måltidsprislista för heldagskost och kan inte delas upp per måltid. Måltidsersättningen tas ut

för samtliga närvarodagar som en dygnskostnad eller ett månadsabonnemang. Månadsabonnemanget motsvarar 93,3 % av prisbasbeloppet dividerat med 12.

Även brukare som behöver näringslösning via sond debiteras måltidsersättning för dessa dagar. Specialkost och s.k. näringstillskott ingår i måltidsersättningen.

Vid bortovaro, oberoende av orsak, gäller att ingen måltidsersättning tas ut från och med första dagen av bortovaron. Debitering av måltidsersättning sker från ankomstdagen efter bortovaron.

Tillägg till förbehållsbeloppet för fördyrande matkostnader, se avsnitt 2.4.2.

5.5 Måltidsersättning i korttidsboende

Vid korttidsvistelse i kommunens vård- och omsorgsboenden ingår heldagskost bestående av frukost, lunch, kvällsmål och kaffe/the. Måltidsersättning debiteras för heldagskost och kan inte delas upp per måltid. Måltidsersättningen tas ut för samtliga närvarodagar som en heldygnskostnad med samma belopp som gäller för permanent vistelse i omvårdnadsboende.

Samma debiteringsregler för måltidsersättningen gäller som för permanentboende i särskild boendeform.

Tillägg till förbehållsbeloppet för matkostnader ska göras per vistelsedag, enligt avsnitt 2.4.2.

5.6 Dagligvård/dagverksamhet

För deltagande i dagverksamhet debiteras totalt 2,35 % /12 /dag, varav dagvårdsavgift är 0,76 % /12/dag och matersättning 1,59 % /12/dag. Själva dagvårdsavgiften ingår som en del i omvårdnadstaxan.

5.7 Bårtransporter

Kostnaden för bårtransport av avliden från kommunens vård- och omsorgsboenden och korttids- och växelboenden debiteras dödsboet enligt gällande avtal (självkostnadsprincip).

6 Allmänna bestämmelser

6.1 Betalning

Debitering av kommunala avgifter sker månadsvis i efterskott. Påminnelseavgift debiteras med av kommunstyrelsen fastställt belopp och skickas ut sju dagar efter förfallodagen. Om betalning inte skett 15 dagar efter förfallodagen vidtas kravåtgärder enligt av kommunstyrelsen fastställda rutiner. Vid betalning efter förfallodagen debiteras dröjsmålsränta med av kommunstyrelsen fastställd procentsats.

Vid små avgiftsbelopp per månad kan kommunen besluta om att fakturering ska ske för en längre period. Aktuellt belopp för innevarande år framgår av bilaga 2.

6.2 Försäkringsfall

I de fall biståndsinsatserna ska bekostas av annan än den som får biståndet, på grund av skadeståndsrättsliga skäl eller försäkring, debiteras kommunens faktiska kostnader för insatserna. Omfattning, ersättning och typ av insatser som försäkringen täcker måste avgöras från fall till fall varvid kommunen måste förhandla med berört försäkringsbolag.

6.3 Retroaktiv debitering eller återbetalning av avgift

Om uppgifter framkommer som visar att för låg avgift debiterats under en period, kan kommunen komma att besluta om att retroaktiv debitering ska ske, dock inte längre tillbaka än för de sex senaste debiteringsmånaderna.

Om uppgifter framkommer som senare visar att för hög avgift debiterats under en period och inte har överklagats, kan kommunen komma att besluta att retroaktiv återbetalning ska ske, dock inte längre tillbaka än för de tre senaste debiteringsmånaderna. Detta gäller inte vid lämnande av felaktiga eller uteblivna inkomstuppgifter.

6.4 Försenade uppgifter eller uppgiftsvägran

I de fall brukaren inte lämnar nödvändiga uppgifter eller lämnar uppenbart felaktiga uppgifter för att avgiftsprövningen ska kunna göras på ett korrekt sätt debiteras högsta avgift till dess begärda uppgifter lämnats.

6.5 Omprövning och ändring av avgifter

En allmän omprövning av avgifterna ska normalt ske en gång per år med tillämpning av ändrade prisbasbelopp, skattebestämmelser, inkomstuppgifter, bostadskostnader mm vid lämplig tidpunkt som kommunen bestämmer. Kommunen kan dock besluta om att senarelägga omprövningen av praktiska skäl.

Beslut om avgift ska ändras om något förhållande som påverkar avgiftens storlek ändras, exempelvis:

- ändrade inkomstförhållanden
- ändrat civilstånd
- behov av högre förbehållsbelopp
- beviljande, ändring eller upphörande av bostadstillägg/-bidrag
- ändring av prisbasbelopp
- ändring av bostadskostnad

Brukare är skyldig att anmäla sådana förändrade inkomst-, förmögenhets- och bostadsförhållanden eller andra förändringar som kan medföra ändring av avgift. Ändring av avgift på grund av ändrat prisbasbelopp får göras utan föregående underrättelse till brukaren.

Huvudregeln är att ändring av avgift ska gälla från och med månaden efter det att anledningen till ändringen inträffade. Ändringen av avgiften ska dock gälla från och med samma månad som anledning till ändringen uppkom, om ändringen avser hela månaden.

Kommunen ska försäkra sig om att brukaren får information på ett sådant sätt att det tydligt framgår vad ändringen beror på. Det ankommer dock på brukaren att själv medverka till omräkning av avgiftsunderlaget och lämna nytt underlag för sådan omräkning.

6.6 Beslut om avgifter

Beslut om avgifter, individuella tillägg till förbehållsbeloppet, nedsättning av avgift samt avgiftsbefrielse sker enligt den årligen fastställda delegationsordningen.

6.7 Utformning av avgiftsbeslut

Brukaren ska erhålla ett skriftligt avgiftsbeslut där det framgår vilka uppgifter som använts i avgiftsunderlaget och beloppen för de slutliga avgifterna och ersättningarna. Vidare ska avgiftsbeslutet innehålla uppgift om vilken eller vilka lagparagrafer som ligger till grund för avgiftsbeslutet och uppgift om hur och inom vilken tid brukaren kan överklaga.

Besluten ska normalt ges en giltighetstid på högst ett år, dvs. tills nästa generella omprövning av avgifterna. Om det är känt att vissa uppgifter kommer att ändras i avgiftsunderlaget som kan komma att påverka avgifterna, bör kortare giltighetstid sättas. Varje avgiftsbeslut ska personligen undertecknas av utsedd delegat.

6.8 Överklagande

Beslut om avgiftssystemet fattas av kommunfullmäktige. Sådana beslut överklagas genom laglighetsprövning enligt kap 10, Kommunallagen hos länsrätten.

Beslut om avgifter i ett enskilt fall enligt SoL 8 kap 4-9§§, överklagas genom förvaltningsbesvär enligt SoL 16 kap 3§ hos allmän förvaltningsdomstol. Det kan gälla beslut om avgiftens storlek, avgiftsändring, beräkning av avgiftsunderlag, boendekostnad och förbehållsbelopp.

Vid bifall till den överklagande kan domstolen ersätta det överklagade beslutet med ett nytt beslut.

Överklagande ska inkomma till behörig domstol inom tre veckor från det att beslutet tillkännagivits eller att protokoll över beslutet har justerats. Kommunens handläggare ska vid behov vara behjälpliga med överklagande om brukaren begär detta.